

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
20 жылғы « » _____
№ ____ бұйрығына -қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығына -қосымша

Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін «Танымдық даму» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейіндегі 5-9 сыныптары үшін «Танымдық даму» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты - білім алушылардың танымдық саласын және әлеуетті мүмкіндіктерін дамыту, олардың психикалық дамуын ынталандыру және оқу бағдарламаларын табысты меңгеру үшін мақсатты қызметті қалыптастыру үшін оңтайлы жағдайлар жасау.

3. Бағдарламаның міндеттері:

1) білім алушылардың танымдық іс-әрекетінің даму ерекшеліктерін және өзгермелі білім беру қажеттіліктерін ұдайы зерделеуді қамтамасыз ету;

2) білім алушылардың жалпы даму деңгейін арттыру, жеке ерекшеліктерінің дамуын ескере отырып, олардың мүмкіндіктерін іске асыру;

3) танымдық мотивацияны қалыптастыру және қолдау, сенсорлық-перцептивті, мнемикалық және интеллектуалдық процестердің дамуын ынталандыру;

4) танымдық белсенділік пен дербестікті, оқу сабақтарына қызығушылықты, жаңа білім мен дағды алуға ынталандыру;

5) білім алушылармен және ересектермен өзара іс-қимыл жасау, алған білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын оқу және өмірлік жағдайларда қолдану дағдыларын дамыту.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

4. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушылардың сөйлеу, ойлау, қарым-қатынасын дамытуда педагогикалық құралдар арқылы жетілдірілетін ерекше проблемалары бар. Сөйлеу туралы түсініктерін кеңейту, вербалды және вербалды емес қарым-қатынас құралдарын қалыптастыру, есту және көру қабылдауын, оқушылардың көрнекі және тиімді ойлауын дамыту бойынша жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Мұғалім білім алушыларға пәнге байланысты практикалық іс-әрекеттерді және оқушыға түсінікті әрекетті ауызша сүйемелдеуді ұсынады.

5. Дамытушы сабақтарды ұйымдастыру арнайы педагогика қағидаттарына негізделеді.

6. Мұғалімдер білім алушының өзінің бірегей ерекшеліктерін сақтай отырып, жеке қарқынмен даму құқығын тану қағидаты. Осы қағиданы сақтау білім алушының жеке бағдарламасының мазмұнын анықтау мақсатында оның мүмкіндіктері мен үдемелі дамуын үнемі зерделеуді көздейді. Оқытуда оң нәтиже ретінде дағдыларды дамыту мен игерудегі минималды ілгерілеуді тану. Кез-келген прогресс оқуда оң нәтиже ретінде қарастырылады.

7. Педагогтер осы бағдарламадан әрбір оқушы үшін қолжетімді оқу мазмұнын, сондай-ақ оқушылардың білім беру, тұлғалық жетістіктерін бағалаудың жеке мүмкіндіктері мен нәтижелерін ескере отырып, оқыту әдістерін, нысандарын, құралдарын дербес таңдайды.

8. Білім алушымен жеке дамыту жұмысының мазмұны оқу жылының басында жүргізілетін олардың психофизикалық жай-күйінің ерекшеліктерін зерттеу нәтижелері бойынша айқындалады.

9. Зерттеу барысында танымдық дамудың қол жеткізілген деңгейі ғана емес, сонымен қатар жақын даму аймағы да анықталады. Бұл ретте іс-әрекеттің құрамдас бөліктерін меңгеру деңгейі бағаланады: мотивациялық-бағыттау, жедел, бақылау-бағалау.

10. Зерттеу нәтижелері дамытушы сабақтарды өткізу үшін кіші топтарды қалыптастыру кезінде айқындаушы болып табылады.

11. Бағдарламада оқушының қол жеткізген мақсаттарын ескере отырып, мазмұны жартыжылдықта 1 рет қайта қаралатын білім алушының жеке дамыту бағдарламасын құру үшін бағдарлы негіз болатын мақсаттар жүйесі тұжырымдалған.

12. Мұғалімнің жетекшілігімен мақсатты іс-әрекетте оқушылар оқиды:

- 1) сенсорлық эталондарға назар аударуға;
- 2) берілген белгілер бойынша заттарды тануға;
- 3) заттарды сыртқы белгілері бойынша салыстыру;
- 4) нысаны, мөлшері, түсі, функционалдық мақсаты бойынша заттарды жіктеуге;
- 5) әртүрлі белгілер бойынша заттардың және олардың бейнелерінің сериялық қатарларын жасауға;
- 6) объектілер мен құбылыстардың белгілері мен қасиеттерін іс жүзінде бөліп көрсету;

- 7) қарама-қарсы бағытталған әрекеттер мен құбылыстарды ажырату;
- 8) өз қызметінің уақыт шеңберін айқындауға;
- 9) оқиғалардың реттілігін анықтау;
- 10) кеңістікте бағдарлау;
- 11) нұсқаулыққа сәйкес іс-әрекеттерді мақсатты түрде орындауға міндетті;
- 12) өз қимылдары мен іс-әрекеттерін келісу;
- 13) өз әрекетін сөйлеу арқылы жеткізу.

13. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы № 70 бұйрығы «Мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақтандыру нормаларын бекіту туралы» бойынша Бағдарламаны іске асыру үшін сенсорлық бөлмені, құрғақ (шарикті) бассейнді, жарық, дыбыс әсерлері бар ойыншықтар мен заттарды, текстурасы, тұтқырлығы, температурасы, тығыздығы бойынша әртүрлі материалдардың үлгілерін, сенсорлық панельдерді, дидактикалық ойындарды қамтитын арнайы материалдық-техникалық жарақтандыру пайдаланылады.

14. Түрлі формадағы сабақтарды өткізу үшін (жеке, жұптық, топтық) және жұмыс түрлерін жүргізу үшін оңай қозғалатын жиһаз, кілемшені пайдаланып тұрып, отырып, тапсырмаларды орындау мүмкіндігі көзделеді. Кітап сөрелері, білім алушылардың жұмыстары мен дидактикалық материалдардың көрмесіне арналған стендтер үшін орын белгілеу қажет.

15. Бағдарламаның оқу мақсаттарын іске асыру «Айналадағы әлем», «Адам және әлем», «Музыка және ритм», «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау», «Есеп» оқу мазмұнын пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Мұғалім оқушылардың пәндік-практикалық іс-әрекетін, объектілерді, іс-әрекеттерді, әлеуметтік және табиғи құбылыстарды бақылауды ұйымдастырады; оқушыларға дидактикалық ойындар (үстел, ұжымдық, жылжымалы), дамытушылық жаттығулар, сюжеттік ойындар, іскерлік ойындар ұсынады; экскурсиялар ұйымдастырады.

16. Жетістіктерді бағалау критерийлері жеке даму бағдарламаларының мақсаттары болып табылады. Бағалау құралы ретінде мұғалім сабақта оқушылардың белсенділігін бақылауды, қызмет өнімдерін талдауды, ауызша жауаптарды қолданады. Жеке даму бағдарламаларын іске асыру нәтижелерін мұғалім сабақта білім беру процесінде бағалайды. Жеке бағдарламаға сәйкес іскерліктер мен дағдыларды қалыптастырудың табыстылығы туралы бағалау пайымдаулары жеке бағдарламаның тиісті бағанында тіркеледі.

17. Бағдарламаның мазмұны ұсынымдық сипатта болады, педагог бағдарламаның мәтінінен әрбір білім алушы үшін өзекті оқу мақсаттарын таңдауға құқылы.

18. Пәнаралық байланыстар «Сөйлеу дамуындағы бұзылыстарды түзету» түзету курсымен байланысты.

Параграф 1. «Танымдық даму» оқу пәнінің мазмұны

19. «Танымдық даму» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 1) 5-сыныпта – аптасына – 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;
- 2) 6-сыныпта – аптасына – 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 3) 7-сыныпта – аптасына – 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 4) 8-сыныпта – аптасына – 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты;
- 5) 9-сыныпта – аптасына – 1 сағат, оқу жылында – 34 сағатты құрайды.

Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

20. Бағдарламаның мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

- 1) 1-бөлім «Сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту»;
- 2) 2-бөлім «Қозғалыс саласын дамыту»;
- 3) 3-бөлім «Зияткерлік саланы дамыту».

21. «Сенсорлық процестерді дамыту және кеңістіктік-уақыттық бағдарлау» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есту қабілетін дамыту;
- 2) көрнекі қабылдауды дамыту;
- 3) кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту;
- 4) тактильді-моторлы қабылдауды дамыту.

22. «Қозғалыс саласын дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ұсақ моториканы дамыту;
- 2) мимика және пантомимиканы дамыту.

23. «Зияткерлік саланы дамыту» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) есте сақтауды дамыту;
- 2) сөйлеу мен ойлауды дамыту.

24. 5-сыныпқа арналған «Танымдық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту. Есту зейінін дамыту: дыбыс көзін локализациялау; таныс адамдардың, жануарлардың, дауысқа еліктеудің, дыбыстық күштің дауыстарын ажырату; дыбыстың басталуы мен аяқталуына реакция; дыбыстың әр түрлі сипатына эмоционалды реакциялар.

Көрнекі бағдарлаудың іздеу әдістері, әр түрлі бағытта қозғалатын жақын немесе алыс затты іздеу. Мақсатты түрде бақылау және адамның бетіне қарау; заттың оның бейнесімен байланысы. Суреттерге жұпты таңдау. 3-4 немесе одан да көп бөліктен суреттер жасау. Текшелерден және жалпақ геометриялық пішіндерден, үлгі, дизайн бойынша санау таяқтарынан құрастыру. Жасырын нысандар мен кескіндерді бөлік, элемент бойынша тану. Жазықтық және

көлемдік геометриялық пішіндерді, негізгі түстерді, шама параметрлерін ажырату.

Өз денесінің схемасында бағдарлау; объектілердің орналасу қашықтығы мен өзара орналасуын ажырату. Еліктеу және нұсқау бойынша берілген бағыттағы қозғалыс. Мұғалімнің көмегімен және өз бетінше шағын жабық кеңістікте, мектеп бөлмесінде бағдарлау. Заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздер: арасында, артында, алдында, ішінде, бірінші, соңғы, жоғарғы, төменгі, қасында. Қағаз парағында бағдарлау.

Күн, жыл мезгілдерінің реттілігі мен белгілерін ажырату. Өз өміріндегі оқиғалардың уақытша ұғымдармен байланысы. Күн режимі.

Әр түрлі іс-шараларда тактильді-моторлық сезімталдықты қолдану; сөйлеу немесе ым-ишара арқылы тактильді реакциялар мен артықшылықтар.

2) қозғалыс саласын дамыту. Қолдар мен саусақтарды дамытуға арналған жаттығулар. Саусақ ойындары. Қол шеберлігін дамыту: жіп, сұрыптау, түймелеу-ағыту. Графомоторлық дағдыларды дамыту. Көз қолғалтқыш жаттығуларды орындау. Жануарлардың қимылына еліктеу. Заттармен және еліктейтін заттарсыз қозғалыстарды орындау. Вербалды емес қарым-қатынастың әртүрлі әдістерін қолдану (мимика, пантомимика). Артикуляция органдарының, дене мүшелерінің, позалардың қозғалысын жаңғырту;

3) зияткерлік саланы дамыту. Мүсіндеу, сурет салу, конструкциялаудағы заттардың пішінін, мөлшерін, түсін қайта шығару. Фотосуреттер мен суреттердегі адамдарды, заттарды, жануарларды тану. Заттар мен суреттердің ретін (қатарға қосу), ауызша қатарды көбейту. Екі күрделі нұсқауларды орындау. Ойынның қарапайым ережелерін сақтау. Ойыншықтың орналасқан жерлерін, дидактикалық материалдарды есте сақтау.

Ойындар мен жаттығулар процесінде сынамаларды қолдану, сынау, шама параметрлерін заттармен визуалды байланыстыру. Заттардың белгілерін тану және атау (түс, пішін, шама, массалар, заттардың мақсаты), заттарды берілген белгі бойынша топтарға біріктіру, топтан артық затты алып тастау. Өз қызметінің, басқалардың қызметінің нәтижелерін бағалау. Объектілерді шамасы бойынша салыстыру. Зейіннің шоғырлануы: объектілердің қозғалысын көзбен қадағалау; визуалды үлгі бойынша графикалық диктанттар; фигуралармен, әріптермен, сандармен түзету сынамалары; бояу, сызу, штрихтау; тоқтату жаттығулары. Ашық ұжымдық ойындарда ойын ережелерін орындау. Орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру.

25. 6-сыныпқа арналған «Танымдық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту. Дыбысты қабылдаудағы реакция/фокус позасы. Әуеннің сипатына, шуға эмоционалды реакциялар. Қоршаған ортаның дыбыстарына еліктеу. Дыбыстың сипатын есту арқылы ажырату (биіктігі, қарқыны, дыбыстың ұзақтығы). Әр түрлі әрекеттермен ырғақты көбейту.

Көріп қабылдаудың іздеу әдістерін қолдану: жоспарлы, мақсатты бақылау. Бөліктерден тақырыптық суреттер құрастыру. Негізгі түстер мен олардың

реңктерін тану және атау. Көлемді және жазықтықты геометриялық пішіндерді ажырату. Заттардың шамасының параметрлерін тану және атау. Үлгіге және дизайнға сәйкес жобалау. Заттарды, суреттерді салыстыру, айырмашылықтар мен ұқсастықтарды табу, берілген белгі бойынша заттарды біріктіру; жалпы белгіні бөліп көрсету; ойын жағдаятында оларды алмастыратын нақты объектілерді тану.

Заттардың өз денесіне қатысты орналасуында бағдарлау. Бағытты жаңғырту (сурет салу, қозғалыс, бүктеу). Өз денесінің, басқа адамдардың, заттардың схемасында оң және сол жақтарын тану және атау. Үлкен кеңістікте (мектепте, аулада) бағдарлау. Таныс және бейтаныс кеңістіктердегі қозғалыс. Қағаз парағында бағдарлау.

Күн жоспары, сабақ кестесі. Оқиғалар тізбегі: алдымен-содан кейін. Күнтізбедегі практикалық бағдар.

Заттарды сезіну, тактильді тексеру: нысанды пішініне, салмағына, кедір-бұдырына қарай жұп түрту арқылы таңдау. Әртүрлі заттардың қарама-қарсы температураларын ажырату. Әртүрлі температурадағы материалдармен жанасу реакциясы; заттардан шығатын дірілге. Ыстық, өткір заттармен жұмыс істеу ережелерін сақтау;

2) қозғалыс саласын дамыту. Саусақ гимнастикасын орындау, бір қозғалыстан екіншісіне ауысу. Үлгі, дизайн бойынша модельдеу; трафареттер мен шаблондарды штрихтау және дөңгелектеу; музыкалық аспаптарда еліктеу, команда бойынша ойнауға еліктеу; қозғалыстар тізбегін және шағылысқан түрде орындау; үлгілерді көшіру.

Көз қозғалтқыш жаттығуларды орындау; жануарлардың қимылдарын, позалары мен әдеттеріне еліктеу; қиялдағы заттармен еліктеу қимылдары; жүру, жүгіру, позалар, қозғалыстар, мимика сипатын жаңғырту;

3) зияткерлік саланы дамыту. Бірқатар сөздерді, заттардың орналасуын көбейту; берілген белгі бойынша бірдей заттарды іздеу; заттар немесе суреттер жиынтығындағы өзгерістерді анықтау. Күрделі нұсқауларды орындау; ойын ережелерін сақтау. Топқа іріктеу және берілген белгі бойынша объектілер тобынан шығару. Қарама-қарсы қасиеттерді анықтау (тыныш-қатты, алыс-жақын). Объектілерді маңызды белгілері бойынша, мақсаты бойынша жіктеуді орындау. Өзін-өзі бағалау және қызмет өнімдерін, орындалған жұмысты өзара бағалау. Көрнекі есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Кюизнер таяқшалары).

Адамдардың іс-әрекетіне әртүрлі заттармен еліктеу. Сахналауға қатысу. Бөлшектерден бүтін құрастыру; фразалар мен сөйлемдерді аяқтау; берілген тақырыпқа модельдеу және сурет салу. Әр түрлі бағытта қозғалатын объектілерге көзқарасты бекіту. Сан қатарын тура және кері ретпен атау. Әріптерді кері және берілген ретпен атау. Әріптермен, сандармен түзету сынамаларын орындау, әріптердің, сандардың берілген тәртібін сақтау. Зейінді дамытуға арналған ашық ұжымдық ойындарға қатысу. Ойын ережелерін

орындау. Үлгі бойынша бояу және штрихтау. Орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру.

26. 7-сыныпқа арналған "Танымдық даму" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту. Қарым-қатынас дағдылары, әңгімеге қатысу. Дыбыстың сипатын (дыбыс деңгейі, ұзақтығы, биіктігі, ырғақтылығы), үзінді бойынша таныс әндерді, әуендерді тану; әлеуметтік маңызды тұрмыстық, қалалық шуды тану.

Жоспарлы бақылау. Үлгі және схема бойынша жобалау, ауызша нұсқаулыққа сәйкес бөлшектерден модельдеу. Суреттер сериясын құрастыру. Қосымша жазу және аяқтау. Контурлық кескіндердегі әріптерді, сандарды, заттарды тану. Бірқатар әріптерді, сандарды, пішіндерді, түстерді көшіру. Заттардың, тірі заттардың, пейзаждардың, ауа-райының сипаттамасы.

Рефлексияда қарама-қарсы, жақын тұрған адам денесінің бөліктерінің кеңістіктік орналасуын талдау. Көршіңізге қатысты өз орныңызды анықтау (сол-оң, артқы-алдыңғы). Суреттердегі кейіпкердің қай қолмен жұмыс істейтінін, қай жағынан тұрғанын анықтау. Үлгі, схема бойынша сурет салу. Мектепке іргелес көшелерде бағдарлау. Заттардың кеңістік қатынасын білдіретін сөздер мен көсемшелерді түсіну және қолдану.

Оқиғалар тізбегі (ертерек, содан кейін). Оқиғаның басынан аяғына дейін сипаттамасы. Күндер, туған күн, мерекелік күнтізбе.

Бағдарлау әдістерін қолдану: сезіну, тексеру, сипау, илеу, түрту, қысу. Өнімдердің консистенциясын анықтау. Көрнекі үлгі бойынша көлемді затты ұстау. Үлгі бойынша заттардың мөлшері мен пішінін түрту арқылы ажырату. Қауіпсіздік мақсатында тактильді-қозғалыс сезімталдығын пайдалану;

2) қозғалыс саласын дамыту. Бір статикалық позаны екіншісіне ауыстыру (алақан-жұдырық). Күнделікті өмірдегі және сабақтардағы іс әрекеттер (байлау, шешіп алу, түймелеу). Жақтаудағы тік, көлденең және көлбеу сызықтармен үлгі бойынша штрихтау. Трафареттерді, шаблондарды, суреттерді контур бойымен, нүктелермен сызу. Нүктелерді қосу: нүктелі сызықтар, ұяшықтар бойынша сурет салу.

Жануарларды, мультфильм кейіпкерлерін, таныс адамдарды олардың қимылдарына еліктеу арқылы тану. Табиғи құбылыстарға еліктеу; адамның бет әлпеті мен жағдайы;

3) зияткерлік саланы дамыту. Заттар немесе суреттер жиынтығындағы өзгерісті анықтау (не болмады?). Есте сақтау бойынша сурет салу. Әсерлердің, оқиғалардың сипаттамасы (сұрақтар бойынша және сұрақсыз). Таныс әуендерді, мультфильм кейіпкерлерін, фильмдерді тану.

Объектілер, оқиғалар, жағдайлар арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды орнату. Түсі, пішіні, мөлшері, бөлшектер саны, бөліктердің орналасуы, биіктігі бойынша ерекшеленетін объектілерді салыстыру. Сөздің құрамын талдау. Көрнекі есептерді шешу (Коос текшелері, Кюизинер таяқшалары).

Театрландырылған қойылымдарға, сахналауға қатысу. Заттарды, адамдарды, жануарларды сипаттамасы, бөлшектері, сұлбасы, контуры бойынша тану. Әңгімелер, ертегілер құрастыру / ойлап табу.

Көрнекі үлгідегі графикалық диктанттар. Сандар мен геометриялық фигуралар арқылы тексеру жұмыстарын орындау. Алдын ала белгіленген түрде бояу және штрихтау. Сандарды, әріптерді, геометриялық фигураларды белгілі бір ретпен орналастыру.

27. 8-сыныпқа арналған «Танымдық даму» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту. Әңгімеге қатысу; сыбырлап сөйлеуді қолдану (сөздер мен сөз тіркестері). Үзіндіден, әуеннен таныс әндер мен өлеңдерді тану. Әлеуметтік маңызы бар күнделікті және қалалық шуларды тану.

Көрнекі тексеру: адамдардың, жануарлардың айырмашылықтары мен ұқсастықтарын анықтау. Геометриялық көлемді және жазық пішіндерді тану; аппликация мен конструкциядағы заттарды орналастыру кезінде түстер мен пішіндердің кезектесуі. Стилдендірілген суреттердегі заттарды тану: контурлық, штрихтік, нүктелі, әріптер, сандар, салалық бейнелердегі заттар. Сюжеттік суреттер сериясын қалпына келтіру.

Объектілердің кеңістіктік орналасуына байланысты ұқсастықтар мен айырмашылықтарды анықтау. Қоғамдық көлікте, қоғамдық мақсаттағы орындарда бағдарлау. Ерекше жағдайдағы объектілерді, басқа объектілерге және бақылаушыға өзгерген кеңістіктік қатынастарды тану. Құмда, суда, ауада сурет салу. Заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздерді түсіну және қолдану.

Бір аптаға арналған оқиғалардың сурет күнтізбесін құру және пайдалану. Апта күні; оқиға күні. Күнтізбе бойынша демалыс және мереке күндерін табу.

Заттардың салмағын/ауырлығын, олардың температурасын, консистенциясын, заттардың бетін қабылдау. Заттың жанасуы (визуалды үлгі бойынша). Жанасу орнын анықтау;

2) қозғалыс саласын дамыту. Кескінді аяқтау; жиектерді, ою-өрнектерді, әртүрлі конфигурациялардың толқынды, көлбеу, түзу және нүктелі сызықтарын салу; берілген бағыттағы сызықтар. Ертегі кейіпкерлеріне, мультфильмдер мен фильм кейіпкерлеріне, қиялдағы заттармен әрекеттерге, позалар мен би қимылдарына еліктеу. Әр түрлі эмоционалды күйлердің мимикасын қайталау;

3) зияткерлік саланы дамыту. Берілген суреттер, ойыншықтар, таңбалар (әріптер, сандар), әрекеттер, қозғалыстар сериясын ойнату. Есте сақтау бойынша өрнектер мен суреттер салу. Өлеңдерді жатқа айту, ертегілерді айту. Мәселелер бойынша өткен күн, апта оқиғалары туралы әңгімелеу.

Себеп-салдарлық байланыстарды орнату (сюжеттік сурет, суреттер сериясы, мультфильм). Сюжеттік картиналар сериясы бойынша оқиғалар тізбегін анықтау. Сюжеттік картиналар сериясының мағынасын түсіну, басты кейіпкерлерді, негізгі оқиғаларды бөліп көрсету. Шама параметрлерін тану, атау.

Таныс заттардың, объектілердің негізгі элементтерін, бөлшектерін, бөліктерін тану және атау. Жалпылама сөздерді қолдану.

Жұмбақтарды болжау. Театрландырылған іс-шараларға қатысу, музыкаға би орындау. Нысанды, объектіні сипаттама бойынша, бөлшегі, бөлігі, контуры бойынша тану. Зейінді дамытуға арналған ашық ұжымдық ойындарға қатысу. Бөлшектерді, заттарды, объектілерді сұрыптау және жүйелеу.

28. 9-сыныпқа арналған "Танымдық даму" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту. Өртүрлі қарым-қатынас жағдайларында жаңа ақпаратты есту арқылы қабылдау. Дыбыстық құрамы жағынан ұқсас сөздер мен буындарды ажырату. Сөздегі дыбыстардың реттілігін анықтау. Берілген дыбысқа сөз таңдау. Музыкалық жанрларды тану (вальс, полка, марш). Таныс фильм/мультфильм кейіпкерлерінің дауыстарын, әншілерді, музыкалық аспаптардың дыбыстарын тану. Сыбырлаған және дауыстап сөйлеуді ажырату және көбейту. Әлеуметтік маңызды тұрмыстық, қалалық шуды тану.

Заттардың бірнеше өлшем параметрлері бойынша рейтингі: ұзындығы, ені, биіктігі. Еріннен оқу (дыбыстар, буындар, сөздер мен сөз тіркестері). Күрделі фигураларды, ою-өрнектерді үлгі бойынша көшіру. Адамдардың, жануарлардың, қоршаған шындық объектілерінің айырмашылығы мен ұқсастығын анықтау. Жоспар бойынша, таныс жұмыс, мультфильм бойынша сюжеттік суреттер сериясын қалпына келтіру. 2 сюжеттік суреттегі айырмашылықты анықтау. Сурет сипаттамасы, фотосуреттер.

Интерьер заттарының көлемді модельдерінен бөлменің макетін жасау. Пазлдардан сюжетті сурет құру, екі қолмен бір уақытта сурет салу. Үлгі бойынша жобалау. Оқушыға қатысты заттар мен объектілердің орналасуын анықтау (зат қаншалықты алыс, қайда, қай жағынан). Суреттердегі кейіпкердің қай қолмен жұмыс істейтінін, қай жағынан тұрғанын анықтау. Заттардың кеңістіктік қатынастарын белгілеу үшін сөздер мен көсемшелерді түсіну және қолдану. Қоғамдық орындарда бағдарлау.

Фотоальбомды қолдана отырып, оқиғалар күнделігін (жеке, сынып, мектеп) құрастыру және пайдалану. Оқиғаның басынан аяғына дейін сипаттамасы. Күнтізбедегі күндер: жақындарының, достарының туған күндері.

Объектілердің қасиеттері мен сапаларын қабылдау (температура, құрылым, беткі қабат, ылғалдылық, тұтқырлық). Қолда немесе арқада «жазылған» әріптер мен сандарды тану; әріптер мен сандардың үлгілерін жанау арқылы тану;

2) қозғалыс саласын дамыту. Тақтадан, қағаз парағынан, оқулықтан сурет салу. Ойдан шығарылған заттармен әрекеттерді орындау. Статикалық және динамикалық позалардың үлгісі бойынша орындау. Вербалды емес қарым-қатынас әдістерін қолдану (ым-ишара, мимика, пантомимика). Эмоционалды күйлерге еліктеу. Эмоциялардың өзіндік сыртқы көрінісін бақылауды жүзеге асыру;

3) зияткерлік саланы дамыту. Бірқатар таңбаларды (әріптер, сандар); сөздер (10 шегінде), сөз тіркестері, шағын мәтін, қос сөздер. Сипаттама бойынша объектілерді тану. Қолөнер жасау. Өткен күн, апта, жыл оқиғалары туралы әңгімелеу. Есте сақтау қабілетін дамытуға арналған ашық ұжымдық ойындарға қатысу. Би және гимнастикалық қимылдарды орындау. Заттарды бір белгі бойынша топтастыру (өлшемі, түсі, пішіні, қызметі, салмағы), заттарды сериялық қатарға бөлу (биіктігі, ені, шамасы бойынша). Жазықтықтағы объектілердің, сызықтардың орналасуындағы заңдылықты анықтау. Орындалған тапсырманың өзін-өзі бағалауын орындау: дұрыс, жылдам, жақсы, әдемі. Тапсырманы орындау кезінде үлгіні бағдарлау. Сюжеттік суретте суретшінің "қателіктерін" табу (кейде болмайды). Жұмбақтарды болжау. Суреттегі адамның эмоционалды жағдайын тану. Әр түрлі сезімдерді мимика мен қимылмен жеткізу: таңдану, қуаныш, қорқыныш. Зейінді дамытуға арналған ашық ұжымдық ойындарға қатысу.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

29. Оқу мақсаттары оқу материалының мазмұны мен жүйелілігін анықтауға негіз болады. Бағдарламада оқыту мақсаттары әр сыныпқа кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

30. Оқу бөлімдері мен мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) «Сенсорлық процестерді және кеңістіктік-уақыттық бағдарлауды дамыту»:

1-кесте

Оқу мақсаттары					
Бөлімше	5 - сынып	6 - сынып	7 - сынып	8 - сынып	9 - сынып
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	5.1.1.1 айналасындағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау	6.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау	7.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау, сөйлеушінің көзі мен аузына қарау	8.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау, сөйлеушінің көзі мен аузына қарау	9.1.1.1 әртүрлі коммуникациялық жағдайларда жаңа ақпаратты естіп қабылдау
	5.1.1.2 дыбыс көзінің	6.1.1.2 әуеннің табиғатын	7.1.1.2 есту арқылы дыбыстарды	8.1.1.2 дыбыстардың санын	9.1.1.2 дыбыс құрамы жағынан

	локализациясын анықтау	эмоционалды түрде ажырату (көңілді, мұңды)	н санын ажырату және қайталау	ажырату және қайталау	ұқсас сөздер мен буындарды ажырату
	5.1.1.3 таныс адамдардың (ата-ананың, туыстарының, достарының) дауысын ажырату	6.1.1.3 қоршаған орта дыбыстарына еліктеу	7.1.1.3 сөзден дыбысты бөліп алу	8.1.1.3 есту арқылы сөйлеу мен ән айтуды ажырату	9.1.1.3 сөздегі дыбыс қатарын анықтау
	5.1.1.4 жануарлардың дауысын ажырату	6.1.1.4 есту арқылы дыбыстың биіктігін ажырату	7.1.1.4 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету	8.1.1.4 әр түрлі сипаттағы дыбыстар мен шуларды ажырату	9.1.1.4 берілген дыбысқа сөздерді таңдау
	5.1.1.5 дыбыстарды ажырату және оны затпен байланыстыру (ойыншық, сурет)	6.1.1.5 есту арқылы дыбыстың қарқынын ажырату	7.1.1.5 қарапайым ритмдерді ажырату, дыбыстайтын ойыншықтармен ойнау, буындарды айту, қол соғу арқылы жауап беру	8.1.1.5 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету	9.1.1.5 музыкалық жанрларында ажырату (вальс, полька, марш)
	5.1.1.6 дыбыстың күшін естіп ажырату (тыныш-қатты)	6.1.1.6 дыбыс ұзақтығын ажырату (ұзақ-қысқа)	7.1.1.6 таныс әндерді үзінді немесе әуен бойынша тану	8.1.1.6 сыбырлап сөйлеуді ажырату (сөздер мен сөз тіркестері)	9.1.1.6 таныс фильм/мультфильм кейіпкерлерінің, әншілердің дауысын тану
	5.1.1.7 музыкалық ойыншықтардың дыбысының басталуы мен аяқталуына жауап беру	6.1.1.7 қарапайым ритмдерді ажырату, дыбысталуы бар ойыншықтарға ойнау, буындарды айту, қол соғу арқылы жауап беру	7.1.1.7 элеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату	8.1.1.7 таныс әндерді үзінді немесе әуен бойынша тану	9.1.1.7 музыкалық аспаптардың дыбыстарын ажырату

	5.1.1.8 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету: өз қолымен қатты және жағымсыз шудан қорғану, жағымды дыбыстарға жауап беру, қуанышты мимикамен жауап беру, есту қабілетін шоғырландыру	6.1.1.8 шуларға эмоционалды түрде жауап беру: қолмен қатты және жағымсыз шудан қорғану, жағымды дыбыстарға қуанышты мимикамен, есту зейінімен, қимылдармен жауап беру		8.1.1.8 әлеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату	9.1.1.8 сыбырлап сөйлеуді ажырату (сөздер мен сөз тіркестері), сыбырлап жауап беру
					9.1.1.9 әлеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	5.1.2.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: мақсатты бақылау	6.1.2.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: мақсатты түрде жүйелі бақылау	7.1.2.1 бағдарлаудың ізденіс әдістерін қолдану: жүйелі бақылау	8.1.2.1 объектілерді мақсатты түрде тексеру (көзбен қарау)	9.1.2.1 нысандарды бірнеше өлшем параметрлері бойынша дәрежелі: ұзындық, ені (серия)
	5.1.2.2 объектілерді оның кескінімен салыстыру	6.1.2.2 5-6 бөліктен заттардың суреттерін жасау	7.1.2.2 үлгі, ауызша нұсқау бойынша санау таяқшаларынан құрастыру	8.1.2.2 адам мен жануарлардың ерекшеліктерін, айырмашылықтарын және ұқсастықтарын табу	9.1.2.2 еріннен оқу (дыбыстар, буындар, сөздер мен сөз тіркестері)
	5.1.2.3 суреттерді жұбымен	6.1.2.3 негізгі түстер мен	7.1.2.3 объектінің	8.1.2.3 геометриялық көлемді және	9.1.2.3 қабаттастырылған және

сәйкестендіру	олардың реңктерін ажырату	суреттерін құрастыру	жазық пішіндерді ажырату	шулы кескіндерді ажырату
5.1.2.4 3-4 бөліктен сурет құрау	6.1.2.4 көлемді және жазық геометриялық пішіндерді ажырату	7.1.2.4 әріпте жетіспейтін элементтерді толтыру	8.1.2.4 аппликацияда және дизайнда объектілерді орналастыру кезінде түстерді алмастыру	9.1.2.4 күрделі пішіндерді көшіру
5.1.2.5 үлгі бойынша текшелерден және жалпақ геометриялық пішіндерден құрастыру	6.1.2.5 шамалардың бірліктері мен сипаттамаларын ажырату	7.1.2.5 контурлық кескіндердегі әріптерді, сандарды, заттарды тану	8.1.2.5 түстерді әрекетке нұсқау ретінде пайдалану	9.1.2.5 үлгі бойынша күрделі өрнектерді салу
5.1.2.6 жасырын объектілермен кескіндерді бөлек, элемент бойынша тану	6.1.2.6 әріптегі жетіспейтін элементтерді толтыру	7.1.2.6 бөлшектерден пішіндердің үлгісі жасау	8.1.2.6 берілген ортадағы геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды табу	9.1.2.6 адамдар, жануарлар, қоршаған шындық объектілері арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды табу
5.1.2.7 жазық және көлемдік геометриялық фигураларды ажырату, бөлшектерімен ерекшеліктерін белгілеу	6.1.2.7 үлгі бойынша санау таяқшаларынан құрастыру	7.1.2.7 ерекшеліктерді бөліп көрсету және объектілерді, тірі объектілерді, пейзаждарды сипаттау	8.1.2.7 стильдендірілген бейнелердегі объектілерді тану: контур, сызық, нүкте	9.1.2.7 сюжетті суреттер сериясын құру
5.1.2.8 негізгі түстерді ажырату	6.1.2.8 заттарды, бейнелерді салыстыру, айырмашылығы мен ұқсастығын табу	7.1.2.8 ауызша нұсқау бойынша санау таяқшаларынан құрастыру	8.1.2.8 қабаттастырылған кескіндердегі әріптерді, сандарды, заттарды тану	9.1.2.8 таңымалы шығарма немесе мультфильм бойынша сюжетті суреттер топтамасын құрастыру

5.1.2.9 шама бірліктерін ажырату	6.1.2.9 заттар мен суреттердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу	7.1.2.9 симметрия осін сақтай отырып, кескінді аяқтау	8.1.2.9 үлгі бойынша сюжетті суреттер қатарын құрастыру	9.1.2.9 2 сюжетті суреттегі айырмашылықтарды табу
5.1.2.10 көзін адамның бетінде ұстап тұру	6.1.2.10 элементтерді берілген сипаттамаға сәйкес біріктіру	7.1.2.10 әр түрлі қаріппен бейнеленген әріптер қатарындағы берілген әріпті тану	8.1.2.10 қатардың ретін көшіру (әріптер, сандар, пішіндер, түстер)	
5.1.2.11 үлгі бойынша санау таяқшаларынан құрастыру	6.1.2.11 нақты объектілерді олардың алмастырғыштарында тану	7.1.2.11 қатардың ретін қайталау (әріптер, сандар, пішіндер, түстер)	8.1.2.11 бөлшектерден әріптер мен сандар құрастыру (таяқша, ермексаз, ауада)	
5.1.2.12 үлгі бойынша геометриялық пішіндерден құрастыру	6.1.2.12 объектілер мен жалпақ фигуралармен ойындар мен жаттығулар кезінде шама бірліктерін ажырату	7.1.2.12 бөлшектерден әріптер мен сандар құрастыру (таяқша, ермексаз, ауада)		
5.1.2.13 жақын немесе алыс қозғалатын объектіні көзбен қадағалау (көлденең, тігінен, шеңберде, алға/артқа)	6.1.2.13 үлгі бойынша сюжетті суреттерді бояу			
5.1.2.14 суреттерді бояу	6.1.2.14 заттық және тақырыптық			

		суреттерді бояу			
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	5.1.3.1 өз денесінің схемасында бағдарлау	6.1.3.1 өз денеңізге қатысты объектілердің орнын бағдарлау	7.1.3.1 қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлау	8.1.3.1 кеңістіктегі орналасуына қарай объектілердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау	9.1.3.1 бөлменің макетін жасау
	5.1.3.2 өз денесінің сызбасындағы оң және сол жақтарын ажырату	6.1.3.2 үлгі бойымен белгілі бір бағытта сызықтар салу	7.1.3.2 көршіге қатысты өз орнын анықтау (сол-оң, артқы-алдыңғы)	8.1.3.2 кескіндерді көшіру (кейінге қалдырылған)	9.1.3.2 пазлдардан сюжетті суреттер жасау
	5.1.3.3 қағаз парағында бағдарлау (орталық, орта, жоғарғы, төменгі, сол, оң жақ)	6.1.3.3 өз денесінің, басқа адамдардың, заттардың сызбасындағы оң және сол жақтарын ажырату	7.1.3.3 суреттерден кейіпкердің қай қолмен және қай жағында тұрғанын анықтау	8.1.3.3 берілген бағытта қозғалу	9.1.3.3 сызба бойынша жобалау
	5.1.3.4 объектілердің орналасуының қашықтығын ажырату (онда, одан әрі, жақын)	6.1.3.4 үлгі бойынша тік және көлденең бағытта жазық және көлемді объектілерді орналастыру	7.1.3.4 басқа адамның қимылын көрсету	8.1.3.4 қоғамдық көлікте бағдарлау: автобуста, троллейбуста, трамвайда, метрода	9.1.3.4 екі қолмен бір уақытта сурет салу
	5.1.3.5 заттардың өзара орналасуын ажырату	6.1.3.5 үлгі, жоспар бойынша жобалау	7.1.3.5 үлгі, сызба бойынша жобалау	8.1.3.5 қоғамдық орындарда бағдарлау: театрда, циркте, әлеуметтік қызметтерде	9.1.3.5 үлгі бойынша конструкциялар жасау
	5.1.3.6 үлгі, жоспар	6.1.3.6 заттардың кеңістіктік	7.1.3.6 мектепке іргелес	8.1.3.6 триминоларда	9.1.3.6 нысанның алыс немесе

	бойынша жобалау	қатынасын білдіретін сөздерді сөйлеуде қолдану	көшелермен жүру	фигураларды жасау	жақын екенін анықтау
	5.1.3.7 еліктеу арқылы кеңістікте берілген бағытта қозғалу (алға, артқа)	6.1.3.7 үлкен кеңістікте: асханада, акт залында, спорт залында және мектеп дәліздерінде бағдарлау	7.1.3.7 қоғамдық орындарда: дүкенде, дәріханада, пошта бөлімшесінде, емханада бағдарлау	8.1.3.7 әдеттен тыс позициялардағы, басқа объектілермен және бақылаушымен өзгерген кеңістіктік қатынастардағы объектілерді тану	9.1.3.7 суреттерден кейіпкердің қай қолмен және қай жағында тұрғанын анықтау
	5.1.3.8 шағын шектеулі кеңістікте шарлау: сыныпта, жатын бөлмелерде, дәретханада, киім ауыстыратын бөлмеде, сыныптарда	6.1.3.8 мектеп алаңында бағдарлау: мектеп аумағы, балалар және спорт алаңдары	7.1.3.8 кеңістіктік қатынастарды ауызша нұсқауларға сәйкес қайталау	8.1.3.8 берілген заттарды құмға, суға, ауаға салу	9.1.3.8 заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздер мен көсемшелерді сөйлеуде қолдану
	5.1.3.9 мұғалімнің көмегімен және өз бетінше мектеп аумағында жүру	6.1.3.9 триминодан фигураларды жасау	7.1.3.9 сөйлеуде заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздерді қолдану	8.1.3.9 сөйлеуде заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздер мен көсемшелерді қолдану	9.1.3.9 қоғамдық орындарда: дүкенде, дәріханада, пошта бөлімшесінде, емханада, әлеуметтік қызметтерде бағдарлау
	5.1.3.10 заттардың кеңістіктік қатынасын білдіретін сөздерді сөйлеуде қолдану	6.1.3.10 қағаз парағында бағдарлау (орталық, орта, жоғарғы, төменгі, сол,	7.1.3.10 оқиғалар тізбегін анықтау (бұрын, содан кейін)	8.1.3.10 бір аптаға оқиғалар күнтізбесін мұғалімнің көмегімен жасау	9.1.3.10 ауызша нұсқаулар бойынша заттардың кеңістіктік қатынастарын қайталау

		оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш)			
	5.1.3.11 тәулік уақытының, жыл мезгілдерінің реттілігі мен белгілерін ажырату	6.1.3.11 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру	7.1.3.11 өз өміріндегі оқиғаларды басынан аяғына дейін сипаттау	8.1.3.11 сағат бойынша уақытты анықтау	9.1.3.11 мұғалімнің, ата-ананың көмегімен пайдаланылған және түсірілген фотосуреттері мен оқиғалар (жеке, сыныптық) күнделігін жүргізу
	5.1.3.12 өз өміріңіздегі оқиғаларды кеше, бүгін, ертең ұғымдарымен салыстыру	6.1.3.12 оқиғалар тізбегін анықтау: алдымен-содан кейін	7.1.3.12 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру	8.1.3.12 жыл мезгілдері бойынша мерекелерді атау	9.1.3.12 өз өміріңіздегі оқиғаларды басынан аяғына дейін сипаттау
	5.1.3.13 оқиғалар тізбегін белгілеу: алдымен - содан кейін		7.1.3.13 сағаттың уақытын анықтау	8.1.3.13 уақыт кестесінің көмегімен жұмыс күндерін, демалыс және мереке күндерін анықтау	9.1.3.13 уақыт кестесінен күндерді табу: жақындарының, достарының туған күндері
	5.1.3.14 апта күндерін атау				9.1.3.14 сағат бойынша уақытты анықтау
	5.1.3.15 жыл айларын атау				
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	5.1.4.1 әртүрлі әрекеттерде тактильді-моторлы сезімталдықты қолдану: саздан, ермексазнен	6.1.4.1. бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: сезіну, тексеру	7.1.4.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: сезіну, тексеру, сипау, илеу, түрту, сығу	8.1.4.1 әртүрлі заттардың салмағын ажырату (мақта, шеге, жолақ)	9.1.4.1 материалдарды сипаттамалары бойынша ажырату (температура, құрылым,

	, қамырдан модельдеу; саусақпен сурет салу ; үлкен мозаикамен ойындар ; ұсақ заттарды сұрыптау				ЫЛҒАЛДЫЛЫҚ, ТҮТҚЫРЛЫҚ)
5.1.4.2	саусақтармен нысанды сезіну немесе оның контурын сызу	6.1.4.2 көрнекі үлгіге сәйкес жанасу арқылы көлемді нысанға жұпты таңдау	7.1.4.2 өнімдерді консистенциясы бойынша ажырату (сұйық, қатты, тұтқыр, түйіршіктелген)	8.1.4.2 үлгіні пайдаланып сипау арқылы таныс және бейтаныс заттарды табу	9.1.4.2 объектілердің ерекше қасиеттерін сөзбен айту
5.1.4.3	2-ден таңдау кезінде визуалды үлгіні пайдаланып үш өлшемді фигуралармен заттарды сезу арқылы тану	6.1.4.3 сұйық және қатты тағамның (ыстық, суық), әртүрлі заттардың қарама-қарсы температурасын ажырату	7.1.4.3 көрнекі үлгіні пайдаланып сипау арқылы көлемді затты табу	8.1.4.3 жанасуларды локализациялау	9.1.4.3 қолында немесе артында «жазылған» әріптер мен сандарды атау, қайталау
5.1.4.4	сөйлеу немесе ым-ишара арқылы тактильді қалауларды білдіру	6.1.4.4 заттарды салмағына қарай ажырату (ауыр - жеңіл)	7.1.4.4 көрнекі үлгі бойынша заттардың өлшемі мен пішінін сипау арқылы ажырату	8.1.4.4 үлгі бойынша әртүрлі беттік құрылымы бар материалдарды және заттарды (қырлы, тікенді, жұмсақ) жанасу арқылы тану	9.1.4.4 материалдармен заттардың бетінің құрылымын атау (тікенді, жұмсақ, суық, жылы)
5.1.4.5	адамның жанасуына адекватты-	6.1.4.5 әртүрлі температурадағы	7.1.4.5 заттардың қасиеттерін ажырату		9.1.4.5 сипау арқылы өрескел әріптер мен

	эмоционалды және моторлы жауап беру	материалдар мен жанасуға адекватты жауап беру	(жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел)		сандарды тану
	5.1.4.6 материалдар мен (ағаш, металл, су) жанасуға адекватты жауап беру	6.1.4.6 объектілерден шығатын вибрацияға адекватты жауап беру	7.1.4.6 қауіпсіздік мақсатында тактильді-моторлық сезімталдықты пайдалану		
		6.1.4.7 ыстық немесе өткір заттарды ұстағанда абай болу			

2) «Қимыл-қозғалыс саласын дамыту»

2 - кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	5 - сынып	6 - сынып	7 - сынып	8 - сынып	9 - сынып
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	5.2.1.1 жұдырықты түйіп ашу, саусақтарды бүгіп, түзету	6.2.1.1 бір қозғалыстан екіншісіне бірқалыпты ауысу: таяқшалардан заттардың контурын жасау	7.2.1.1 бір статикалық позадан екіншісіне ырғақты түрде ауысу (алақан - жұдырық)	8.2.1.1 суреттерді аяқтау	9.2.1.1 конфигурациясы бойынша басылған әріптердің элементтеріне ұқсас фигураларды салу
	5.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді түрту	6.2.1.2 ермексазбен мүсіндеу	7.2.1.2 күнделікті өмірде және сабақта қолмен дәл қимылдар жасау (байлау, шешу, бекіту)	8.2.1.2 сызық ішінде түзу, көлбеу, үзік сызықтардан тұратын жиектерді салу	9.2.1.2 үлгі бойынша нүктелер бойынша сызықтар сызу
	5.2.1.3 еліктеу арқылы қол соғу (ритм, мөлшер)	6.2.1.3 трафарет ішінде штрихтау	7.2.1.3 жақтауда тік, көлденең және қиғаш	8.2.1.3 ырғақты өрнектерді салу, әртүрлі конфигурация	9.2.1.3 шектелген кеңістікте түзу көлденең сызықтар салу

			сызықтары бар үлгіге сәйкес штрихтау	дағы толқынды сызықтарды, көлбеу түзу және нүктелі сызықтарды салу	
	5.2.1.4 саусақтармен әртүрлі пішіндер жасау	6.2.1.4 шектелген кеңістікте белгіленген нүктелер бойымен контур бойымен кескіндерді қадағалау	7.2.1.4 трафарет, шаблондарды сызып шығу	8.2.1.4 шектеулі кеңістікте бағытын өзгерте отырып сызықтар салу	9.2.1.4 ерікті бағытта әртүрлі сызықтар салу
	5.2.1.5 жіпке түймелерді және үлкен моншақтарды тізу	6.2.1.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнауға еліктеу (фортепиано, барабан, гитара, керней)	7.2.1.5 шектеулі кеңістікте белгіленген нүктелер бойымен контур бойынша сызып шығу	8.2.1.5 объектінің толық бейнесін алу үшін объектінің жартысын толық сызу	
	5.2.1.6 үрме бұршақ, бұршақ, дәнді дақылдарды сұрыптау	6.2.1.6 тік, көлденең түзу сызықтарды салу	7.2.1.6 нүктелі сызықтар бойымен жолақтардың әртүрлі түрлерін сызу	8.2.1.6 қарапайым лабиринттер арқылы үздіксіз сызықтар салу	
	5.2.1.7 түймелерді, сылдырмақтарды, ілмектерді бекіту және ашу	6.2.1.7 дәйекті қозғалыстарды орындау («жұдырық-шет-алақан»)	7.2.1.7 ұяшықтарға өрнек салу (ұяшықтарды қарау, әр ұяшыққа нүкте қою, ұяшықтарды санау)		
	5.2.1.8 екі қолды пайдалану (сол қолмен ұстап тұрып, қағаз парағын оң	6.2.1.8 бір бағытта штрихтау (жоғарыдан төменге қарай)			

	қол алақанымен тегістеу, және керісінше)				
	5.2.1.9 қарындашты немесе қаламды дұрыс ұстау	6.2.1.9 ауыспалы элементтері бар сызыққа үлгіні көшіру			
	5.2.1.10 сызықты сақтай отырып, екі ұяшыққа түзу сызықтарды (тік, көлденең) салу				
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	5.2.2.1 көз қозғалтқыш жаттығуларды орындау	6.2.2.1 көзқозғалтқыш жаттығуларды орындау	7.2.2.1 көзқозғалтқыш жаттығуларды орындау	8.2.2.1 ертегі кейіпкерлерінің, мультфильм кейіпкерлерінің және фильмдердің мимикасы мен қимылдарына еліктеу	9.2.2.1 қиялдағы заттармен әрекет ету
	5.2.2.2 жануарлардың әдеттеріне еліктеу	6.2.2.2 жануарлардың қимыл-қозғалысына, қалпы мен әдеттеріне еліктеу	7.2.2.2 қозғалыс кезінде нұсқаулықтарды қабылдау және орындау	8.2.2.2 позаларды және басқа адамның қимылдары қайталау («Айна» ойыны)	9.2.2.2 бет пен дененің әртүрлі бөліктерінің (көз, ауыз, саусақ) позалары мен қимылдарын үлгі бойынша қайталау
	5.2.2.3 қимылдарды затпен және затсыз еліктеу арқылы жаңғырту	6.2.2.3 қиялдағы заттармен еліктеу арқылы қозғалыстарды қайталау	7.2.2.3 жануарларды, мультфильм кейіпкерлерін, таныс адамдарды олардың	8.2.2.3 адамның әртүрлі эмоционалды күйлерін (таңдану, қорқыныш, қуаныш) тану	9.2.2.3 вербалды емес қарым-қатынас әдістерін қолдану (ым-ишара,

			қимылдарын а еліктеу арқылы болжау		мимика, пантомима)
5.2.2.4	вербалды емес қарым-қатынастың әртүрлі әдістерін (мимика, пантомима) қолдану	6.2.2.4 жүру, жүгіру, музыкалық ойыншықтарды ойнау қарқынын қайталау	7.2.2.4 табиғат құбылыстарына (жаңбыр, жел) еліктеу	8.2.2.4 елестететін заттармен әртүрлі әрекеттерге еліктеу	9.2.2.4 адамның эмоционалды күйлеріне еліктеу (таңдану, қорқыныш, қуаныш)
5.2.2.5	артикуляция мүшелерінің қозғалыстарын қайталау	6.2.2.5 позаларды және қимылдар қайталау («Айна» ойыны)	7.2.2.5 адамның әртүрлі эмоционалды күйлерін (таңдану, қорқыныш, қуаныш) түсіну	8.2.2.5 эмоционалды күйлерді (таңдану, қорқыныш, қуаныш) қайталау	9.2.2.5 эмоциялардың сыртқы көрінісін бақылау
5.2.2.6	дене қозғалыстарын қайталау		7.2.2.6 әртүрлі эмоционалды күйлерді (таңдану, қорқыныш, қуаныш) қайталау		

3) «Зерделік саласын дамыту»
3-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	5 -сынып	6 -сынып	7 -сынып	8 -сынып	9 -сынып
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	5.3.1.1 суреттер сериясын орналастыру (5)	6.3.1.1 ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын көрсету	7.3.1.1 толық бөліктік қатынастарды орнату	8.3.1.1 ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын қайталау	9.3.1.1 берілген сөздер қатарын қайталау (10 ішінде)
	5.3.1.2 мүсіндеу, сызу кезінде заттың пішінін, өлшемін,	6.3.1.2 есте сақтау бойынша бірдей объектілерді табу	7.3.1.2 нысандар немесе суреттер жиынындағы	8.3.1.2 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) салу	9.3.1.2 тыңдалған сөйлеу материалын (сөз тіркестері,

	түсін бейнелеу		өзгерістерді анықтау (не жетіспейді?)		қысқа мәтін, жұптар) жаңғырту және қайталау
	5.3.1.3 фотосуретте рдегі таныс аттарды тану және атау	6.3.1.3 объектілер немесе суреттер жиынындағы өзгерістерді анықтау (не өзгерді?)	7.3.1.3 белгіленген суреттер сериясын орналастыру	8.3.1.3 қимылдарды есте сақтау	9.3.1.3 объектілерді сипаттау арқылы тану
	5.3.1.4 сөздер қатарын жаңғырту (3-5)	6.3.1.4 бірнеше қимылдарды затпен және затсыз орындау	7.3.1.4 есте сақтау арқылы сурет салу	8.3.1.4 есте сақтау бойынша үлгілерді салу	9.3.1.4 өткен күндегі, аптадағы оқиғалар туралы әңгімелеу
	5.3.1.5 объектілер мен суреттерді ретімен орналастыру (қатарға қосу)	6.3.1.5 нұсқаулар кешенін орындау	7.3.1.5 сұрақтар бойынша көргендерін сипаттау	8.3.1.5 өлеңді жатқа айту	9.3.1.5 есте сақтау қабілетін дамыту мақсатында ашық топтық ойындарға қатысу
	5.3.1.6 нұсқауларды орындау	6.3.1.6 ритмді қайталау	7.3.1.6 суреттерді тану (болған немесе болмаған)	8.3.1.6 сұрақтар қойылғанда өткен күндегі немесе аптадағы оқиғалар туралы айту	9.3.1.6 ереже бойынша үстел ойындарын ойнау, зейінін дамыту
	5.3.1.7 ойынның қарапайым ережелерін сақтау	6.3.1.7 қозғалыстарды қайталау	7.3.1.7 таныс әуендерді тану		9.3.1.7 би және гимнастикалық қимылдарды есте сақтау
	5.3.1.8 ойыншықтың орнын есте сақтау (не өзгерді?)	6.3.1.8 ойын ережелерін сақтау			
		6.3.1.9 объектілердің орналасуын			

		дағы өзгерістерді анықтау			
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	5.3.2.1 пайдалану үлгілер, сынап көру, көрнекі сәйкестендіру үшін тапсырмаларды орындау	6.3.2.1 үлгіден түсі күрт ерекшеленетін таныс нысандарды таңдау (3 қарама-қарсы түс)	7.3.2.1 объектілер арасындағы себеп-салдар байланысын анықтау (сюжеттік суреттер, оқиғалар)	8.3.2.1 себеп-салдар байланысын анықтау (сурет, суреттер сериясы, мультфильм)	9.3.2.1 объектілерді ерекше қасиеттері бойынша жіктеу
	5.3.2.2 объектілермен ойындармен жаттығулар кезінде шама параметрлерін ескеру	6.3.2.2 қарама-қарсы қарым-қатынастарды ауызша айту (тыныш-қатты, алыс-жақын)	7.3.2.2 объектілерді және заттарды анық көрсетілген белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, бөліктерінің саны, жекелеген бөліктерінің орналасуы, биіктігі) салыстыру (2-4)	8.3.2.2 сандық параметрлерді ажырату	9.3.2.2 объектілермен сызықтардың жазықтықта орналасу үлгісін орнату
	5.3.2.3 объектілердің сипаттамаларын бөлектеу	6.3.2.3 объектілерді және ерекше белгілері бар объектілер салыстыру	7.3.2.3 сюжетті суреттер сериясынан оқиғалар тізбегін анықтау	8.3.2.3 негізгі элементтерді, бөлшектерді тұтас объектіде, тақырыпта оқшаулау	9.3.2.3 негізгі мүмкіндік ретінде көлемі бойынша қатарларды орындау
	5.3.2.4 объектілерді берілген сипаттамаға (түс, пішін, өлшем) сәйкес біріктіру	6.3.2.4 нысандарды берілген бір белгі – пішіні, өлшемі немесе түсі бойынша топтастыру	7.3.2.4 сюжетті суреттің мағынасын түсіну, сұрақтарға жауап беру	8.3.2.4 сөйлеуде жалпылау сөздерді қолдану	9.3.2.4 орындалған тапсырманы бағалау: дұрыс, тез, жақсы
	5.3.2.5 объектілерді	6.3.2.5 заттар мен	7.3.2.5 визуалды	8.3.2.5 сюжетті	9.3.2. 5 тапсырманың

	ң мақсатын атау	құралдарды ң мақсатын білу	есептерді шешу (Сеген тақталары , Коос текшелері, Монтессори материалдары)	суреттер сериясынан оқиғалар тізбегін анықтау	орындалуын жеке бақылау
	5.3.2.6 өз қызметінің нәтижелерін бағалау	6.3.2.6 құрдастар қызметінің өнімділігін бағалау	7.3.2.6 қалғандарын а ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)	8.3.2.6 сюжеттік картиналар сериясының мағынасын түсіну, басты кейіпкерлерді , негізгі оқиғаларды анықтау	9.3.2.6 түстер мен олардың реңктерін ажырату
	5.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары , Коос текшелері , Монтессори материалдары)	6.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары , Коос текшелері , Монтессори материалдары)	7.3.2.7 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру	8.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)	9.3.2.7 сипаттамаларға негізделген бірқатар нысандарда үлгіні орнату: түсі, пішіні, өлшемі
	5.3.2.8 үлгі бойынша жобалау	6.3.2.8 қалғандарын а ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)		8.3.2.8 қалғандарына ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)	9.3.2.8 сюжеттік суреттерде қателерді табу (болады, болмайды)
	5.3.2.9 объектілерді өлшемі бойынша салыстыру (заттар бір-біріне; адамдар биіктігі бойынша)	6.3.2.9 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру		8.3.2.9 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру	9.3.2.9 көрнекі есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
	5.3.2.10 қалғандарын а ортақ				9.3.2.10 орындалған тапсырманы

	сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)				үлгімен салыстыру
	5.3.2.11 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру				

31. Осы бағдарлама зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушылар арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін "Танымдық даму" оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақмерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

32. Оқу мақсаттарын сыныптар мен тоқсандар бойынша бөлу ұсынымдық сипатта болады. Мұғалім өз мүмкіндіктерін ескере отырып, әр оқушы үшін қол жетімді оқу мақсаттарын дербес анықтайды. Оқушылармен жұмысты жоспарлау кезінде мұғалім бұрын оқыған оқу материалының қайталануын және қалыптасқан дағдылардың үздіксіз бекітілуін қамтамасыз етеді.

Параграф 3. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін «Танымдық даму» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспары

1) 5- сынып:

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	5.1.1.1 айналасындағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау
	5.1.1.2 дыбыс көзінің локализациясын анықтау
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	5.1.2.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: мақсатты бақылау
	5.1.2.2 объектілерді оның кескінімен салыстыру
	5.1.2.3 суреттерді жұбымен сәйкестендіру
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	5.1.3.1 өз денесінің схемасында бағдарлау
	5.1.3.2 өз денесінің сызбасындағы оң және сол жақтарын ажырату
	5.1.3.3 қағаз парағында бағдарлау (орталық, орта, жоғарғы, төменгі, сол, оң жақ)
	5.1.3.11 тәулік уақытының, жыл мезгілдерінің реттілігі мен белгілерін ажырату
	5.1.3.12 өз өміріңіздегі оқиғаларды кеше, бүгін, ертең ұғымдарымен салыстыру
1.4. Тактильді-моторлы	5.1.4. 1 әртүрлі әрекеттерде тактильді-моторлы сезімталдықты қолданады: саздан, ермексаздан, қамырдан модельдеу; саусақпен сурет салу; үлкен мозаикамен ойындар ; ұсақ заттарды сұрыптау

қабылдауды дамыту	
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	5.2.1.1 жұдырықты түйіп ашу, саусақтарды бүгіп, түзету
	5.2.1.2 саусақ ұшымен үстелді соғу
	5.2.1.3 еліктеу арқылы қол соғу (ритм, мөлшер)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	5.2.2.1 көзқозғалтқыш жаттығуларды орындау
	5.2.2.2 жануарлардың әдеттеріне еліктеу
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	5.3.1.1 суреттер сериясын орналастыру (5)
	5.3.1.2 мүсіндеу, сызу кезінде заттың пішінін, өлшемін, түсін бейнелеу
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	5.3.2.1 пайдалану үлгілер, сынап көру, көрнекі сәйкестендіру үшін тапсырмаларды орындау
	5.3.2.2 объектілермен ойындар мен жаттығулар кезінде шама параметрлерін ескеру
	5.3.2.3 объектілердің сипаттамаларын бөлектеу
2-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	5.1.1.3 таныс адамдардың (ата-ананың, туыстарының, достарының) дауысын ажырату
	5.1.1.4 жануарлардың дауысын ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	5.1.2.4 3-4 бөліктен сурет құрау
	5.1.2.5 үлгі бойынша текшелерден және жалпақ геометриялық пішіндерден құрастыру
	5.1.2.6 жасырын объектілер мен кескіндерді бөлек, элемент бойынша тану
	5.1.2.7 жазық және көлемдік геометриялық фигураларды ажырату, бөлшектері мен ерекшеліктерін белгілеу
1.3. Кеңістік - уақыттық бағдардың дамуы	5.1.3.4 объектілердің орналасуының қашықтығын ажырату (онда, одан әрі, жақын)
	5.1.3.5 заттардың өзара орналасуын ажырату
	5.1.3.6 үлгі, жоспар бойынша жобалау
	5.1.3.13 оқиғалар тізбегін белгілеу: алдымен - содан кейін
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	5.1.4.2 саусақтармен нысанды сезіну немесе оның контурын сызу
	5.1.4. 3 2-ден таңдау кезінде визуалды үлгіні пайдаланып үш өлшемді фигуралар мен заттарды сезу арқылы тану
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	5.2.1.4 саусақтармен әртүрлі пішіндер жасау
	5.2.1.5 жіпке түймелерді және үлкен моншақтарды тізу
	5.2.1.6 үрме бұршақ, бұршақ, дәнді дақылдарды сұрыптау
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	5.2.2.3 кимылдарды затпен және затсыз еліктеу арқылы жаңғырту
	5.2.2.4 вербалды емес қарым-қатынастың әртүрлі әдістерін (мимика, пантомима) қолдану
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	5.3.1.3 фотосуреттердегі таныс аттарды тану және атау
	5.3.1.4 сөздер қатарын жаңғырту (3-5)
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	5.3.2.4 объектілерді берілген сипаттамаға (түс, пішін, өлшем) сәйкес біріктіру
	5.3.2.5 объектілердің мақсатын атау
3-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды	5.1.1.5 дыбыстарды ажырату және оны затпен байланыстыру (ойыншық, сурет)

дамыту	5.1.1.6 дыбысты күшін естіп ажырату (тыныш-қатты)
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	5.1.2.8 негізгі түстерді ажырату
	5.1.2.9 шама бірліктерін ажырату
	5.1.2.10 көзін адамның бетінде ұстап тұру
	5.1.2.11 үлгі бойынша санау таяқшаларынан құрастыру
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	5.1.3.7 еліктеу арқылы кеңістікте берілген бағытта қозғалу (алға, артқа)
	5.1.3.8 шағын шектеулі кеңістікте шарлау: сыныпта, жатын бөлмелерде, дәретханада, киім ауыстыратын бөлмеде, сыныптарда
	5.1.3.14 апта күндерін атау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	5.1.4.4 сөйлеу немесе ым-ишара арқылы тактильді қалауларды білдіру
	5.1.4.5 адамның жанасуына адекватты-эмоционалды және моторлы жауап беру
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	5.2.1.7 түймелерді, сылдырмақтарды, ілмектерді бекіту және ашу
	5.2.1.8 екі қолды пайдалану (сол қолмен ұстап тұрып, қағаз парағын оң қол алақанымен тегістеу, және керісінше)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	5.2.2.5 артикуляция мүшелерінің қозғалыстарын қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	5.3.1.5 объектілер мен суреттерді ретімен орналастыру (қатарға қосу)
	5.3.1.6 нұсқауларды орындау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	5.3.2.6 өз қызметінің нәтижелерін бағалау
	5.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
	5.3.2.8 үлгі бойынша жобалау
4-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	5.1.1.7 музыкалық ойыншықтардың дыбысының басталуы мен аяқталуына жауап беру
	5.1.1.8 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету: өз қолымен қатты және жағымсыз шудан қорғану, жағымды дыбыстарға жауап беру, қуанышты мимикамен жауап беру, есту қабілетін шоғырландыру
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	5.1.2.12 үлгі бойынша геометриялық пішіндерден құрастыру
	5.1.2.13 жақын немесе алыс қозғалатын объектіні көзбен қадағалау (көлденең, тігінен, шеңберде, алға/артқа)
	5.1.2.14 суреттерді бояу
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	5.1.3.9 мұғалімнің көмегімен және өз бетінше мектеп аумағында жүру
	5.1.3.10 заттардың кеңістіктік қатынасын білдіретін сөздерді сөйлеуде қолдану
	5.1.3.15 жыл айларын атау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	5.1.4.6 материалдармен (ағаш, металл, су) жанасуға адекватты жауап беру
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	5.2.1.9 қарындашты немесе қаламды дұрыс ұстау
	5.2.1.10 сызықты сақтай отырып, екі ұяшыққа түзу сызықтарды (тік, көлденең) салу

2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	5.2.2.6 дене қозғалыстарын қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	5.3.1.7 ойынның қарапайым ережелерін сақтау
	5.3.1.8 ойыншықтың орнын есте сақтау (не өзгерді?)
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	5.3.2.9 объектілерді өлшемі бойынша салыстыру (заттар бір-біріне; адамдар биіктігі бойынша)
	5.3.2.10 қалғандарына ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)
	5.3.2.11 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру

2) 6-сынып:

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	6.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау
	6.1.1.2 әуеннің табиғатын эмоционалды түрде ажырату (көңілді, мұңды)
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	6.1.2.1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: мақсатты түрде жүйелі бақылау
	6.1.2.2 5-6 бөліктен заттардың суреттерін жасау
	6.1.2.3 негізгі түстер мен олардың реңктерін ажырату
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	6.1.3.1 өз денеңізге қатысты объектілердің орнын бағдарлау
	6.1.3.2 үлгі бойымен белгілі бір бағытта сызықтар салу
	6.1.3.3 өз денесінің, басқа адамдардың, заттардың сызбасындағы оң және сол жақтарын ажырату
	6.1.3.4 үлгі бойынша тік және көлденең бағытта жазық және көлемді объектілерді орналастыру
	6.1.3.11 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру
6.1.3.12 оқиғалар тізбегін анықтау : алдымен-содан кейін	
1.4. Тактильді-қозғалыс қабылдауды дамыту	6.1.4.1. бағдарлаудың іздеу әдістерін қолдану: сезіну, тексеру
	6.1.4.2 көрнекі үлгіге сәйкес жанасу арқылы көлемді нысанға жұпты таңдау
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	6.2.1.1 бір қозғалыстан екіншісіне бірқалыпты ауысу: таяқшалардан заттардың контурын жасау
	6.2.1.2 ермексазбен мүсіндеу
	6.2.1.3 трафарет ішінде штрихтау
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	6.2.2.1 көзқозғалтқыш жаттығуларды орындау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	6.3.1.1 ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын көрсету
	6.3.1.2 есте сақтау бойынша бірдей объектілерді табу
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	6.3.2.1 үлгіден түсі күрт ерекшеленетін таныс нысандарды таңдау (3 қарама-қарсы түс)
	6.3.2.2 қарама-қарсы қарым-қатынастарды ауызша айту (тыныш-қатты, алыс-жақын)

2-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	6.1.1.3 қоршаған орта дыбыстарына еліктеу
	6.1.1.4 есту арқылы дыбыстың биіктігін ажырату
	6.1.1.5 есту арқылы дыбыстың қарқынын ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	6.1.2.4 көлемді және жазық геометриялық пішіндерді ажырату
	6.1.2.5 шамалардың бірліктері мен сипаттамаларын ажырату
	6.1.2.6 әріптегі жетіспейтін элементтерді толтыру
	6.1.2.7 үлгі бойынша санау таяқшаларынан құрастыру
1.3 Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	6.1.3.5 үлгі, жоспар бойынша жобалау
	6.1.3.6 заттардың кеңістіктік қатынасын білдіретін сөздерді сөйлеуде қолдану
	6.1.3.7 үлкен кеңістікте: асханада, акт залында, спорт залында және мектеп дәліздерінде бағдарлау
	6.1.3.11 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру
	6.1.3.12 оқиғалар тізбегін анықтау: алдымен-содан кейін
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	6.1.4. 3 сұйық және қатты тағамның (ыстық, суық), әртүрлі заттардың қарама-қарсы температурасын ажырату
	6.1.4. 4 заттарды салмағына қарай ажырату (ауыр - жеңіл)
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	6.2.1.4 шектелген кеңістікте белгіленген нүктелер бойымен контур бойымен кескіндерді қадағалау
	6.2.1.5 түрлі музыкалық аспаптарда ойнауға еліктеу (фортепиано, барабан, гитара, керней)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	6.2.2.2 жануарлардың қимыл-қозғалысына, қалпы мен әдеттеріне еліктеу
	6.2.2.3 қиялдағы заттармен еліктеу арқылы қозғалыстарды қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	6.3.1.3 объектілер немесе суреттер жиынындағы өзгерістерді анықтау (не өзгерді?)
	6.3.1.4 бірнеше қимылдарды затпен және затсыз орындау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	6.3.2.3 объектілерді және ерекше белгілері бар объектілер салыстыру
	6.3.2.4 нысандарды берілген бір белгі – пішіні, өлшемі немесе түсі бойынша топтастыру
3-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	6.1.1.6 дыбыс ұзақтығын ажырату (ұзақ-қысқа)
	6.1.1.7 қарапайым ритмдерді ажырату, дыбысталуы бар ойыншықтарға ойнау, буындарды айту, қол соғу арқылы жауап беру
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	6.1.2.8 заттарды, бейнелерді салыстыру, айырмашылығы мен ұқсастығын табу
	6.1.2.9 заттар мен суреттердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	6.1.2.10 элементтерді берілген сипаттамаға сәйкес біріктіру
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	6.1.3.8 мектеп алаңында бағдарлау: мектеп аумағы, балалар және спорт алаңдары
	6.1.3.9 триминолардан фигураларды жасау
	6.1.3.10 қағаз парағында бағдарлау (орталық, орта, жоғарғы, төменгі, сол, оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш)
	6.1.3.11 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру
	6.1.3.12 оқиғалар тізбегін анықтау : алдымен-содан кейін

1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	6.1.4.5 әртүрлі температурадағы материалдармен жанасуға адекватты жауап беру
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	6.2.1.6 тік, көлденең түзу сызықтарды салу
	6.2.1.7 дәйекті қозғалыстарды орындау («жұдырық-шет-алақан»)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	6.2.2.4 жүру, жүгіру, музыкалық ойыншықтарды ойнау қарқынын қайталау
	6.2.2.5 позаларды және қимылдар қайталау («Айна» ойыны)
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	6.3.1.5 нұсқаулар кешенін орындау
	6.3.1.6 ритмді қайталау
	6.3.1.7 қозғалыстарды қайталау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	6.3.2.5 заттар мен құралдардың мақсатын білу
	6.3.2.6 құрдастар қызметінің өнімділігін бағалау
4-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	6.1.1.8 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету: өз қолымен қатты және жағымсыз шудан қорғау, жағымды дыбыстардаға қуанышты мимикамен, есту концентрациясымен, қозғалыстармен жауап беру
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	6.1.2.11 нақты объектілерді олардың алмастырғыштарында тану
	6.1.2.12 объектілер мен жалпақ фигуралармен ойындар мен жаттығулар кезінде шама бірліктерін ажырату
	6.1.2.13 үлгі бойынша сюжетті суреттерді бояу
	6.1.2.14 заттық және тақырыптық суреттерді бояу
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	6.1.3.10 қағаз парағында бағдарлау (орталық, орта, жоғарғы, төменгі, сол, оң, бұрыш, сол жақ бұрыштар, жоғарғы оң жақ бұрыш)
	6.1.3.11 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру
	6.1.3.12 оқиғалар тізбегін анықтау: алдымен-содан кейін
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	6.1.5.6 объектілерден шығатын вибрацияға адекватты жауап беру
	6.1.5.7 ыстық немесе өткір заттарды ұстағанда абай болу
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	6.2.1.8 бір бағытта штрихтау (жоғарыдан төменге қарай)
	6.2.1.9 ауыспалы элементтері бар сызыққа үлгіні көшіру
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	6.2.2.5 позаларды және қимылдарды қайталау («Айна» ойыны)
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	6.3.1.8 ойын ережелерін сақтау
	6.3.1.9 объектілердің орналасуындағы өзгерістерді анықтау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	6.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
	6.3.2.8 қалғандарына ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)
	6.3.2.9 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру

3) 7-сынып:

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	7.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау, сөйлеушінің көзі мен аузына қарау
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	7.1.2.1 бағдарлаудың ізденіс әдістерін қолдану: жүйелі бақылау
	7.1.2.2 үлгі, ауызша нұсқау бойынша санау таяқшаларынан құрастыру
	7.1.2.3 объектінің суреттерін құрастыру
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	7.1.3.1 қарсы тұрған адамның денесінде бағдарлау
	7.1.3.2 көршіге қатысты өз орнын анықтау (сол-оң, артқы-алдыңғы)
	7.1.3.3 суреттерден кейіпкердің қай қолмен және қай жағында тұрғанын анықтау
	7.1.3.4 басқа адамның қимылын көрсету
	7.1.3.10 оқиғалар тізбегін анықтау (бұрын, содан кейін)
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	7.1.4. 1 бағдарлаудың іздеу әдістерін қолданады: сезіну, тексеру, сипау, илеу, түрту, сығу
	7.1.4. 2 өнімдерді консистенциясы бойынша ажырату (сұйық, қатты, тұтқыр, түйіршіктелген)
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	7.2.1.1 бір статикалық позадан екіншісіне ырғақты түрде ауысу (алақан - жұдырық)
	7.2.1.2 күнделікті өмірде және сабақта қолмен дәл қимылдар жасау (байлау, шешу, бекіту)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	7.2.2.1 көзқозғалтқыш жаттығуларды орындау
	7.2.2.2 қозғалыс кезінде нұсқаулықтарды қабылдау және орындау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	7.3.1.1 толық бөліктік қатынастарды орнату
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	7.3.2.1 объектілер арасындағы себеп-салдар байланысын анықтау (сюжеттік суреттер, оқиғалар)
2-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	7.1.1.2 есту арқылы дыбыстардың санын ажырату және қайталау
	7.1.1. 3 сөзден дыбысты бөліп алу
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	7.1.2.4 әріпте жетіспейтін элементтерді толтыру
	7.1.2.5 контурлық кескіндердегі әріптерді, сандарды, заттарды тану
	7.1.2.6 бөлшектерден пішіндердің үлгісі жасау
	7.1.2.7 ерекшеліктерді бөліп көрсету және объектілерді, тірі объектілерді, пейзаждарды сипаттау
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	7.1.3.5 үлгі, сызба бойынша жобалау
	7.1.3.6 мектепке іргелес көшелермен жүру
	7.1.3.11 өз өміріндегі оқиғаларды басынан аяғына дейін сипаттау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	7.1.4.3 көрнекі үлгіні пайдаланып сипау арқылы көлемді затты табу
	7.2.1.3 жақтауда тік, көлденең және қиғаш сызықтары бар үлгіге сәйкес штрихтау

2.1. Ұсақ моториканы дамыту	7.2.1. 4 графарет, шаблондарды сызып шығу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	7.2.2.3 жануарларды, мультфильм кейіпкерлерін, таныс адамдарды олардың қимылдарына еліктеу арқылы болжау
	7.2.2.4 табиғат құбылыстарына (жаңбыр, жел) еліктеу
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	7.3.1.2 нысандар немесе суреттер жиынындағы өзгерістерді анықтау (не жетіспейді?)
	7.3.1.3 белгіленген суреттер сериясын орналастыру
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	7.3.2.2 объектілерді және заттарды анық көрсетілген белгілері бойынша (түсі, пішіні, өлшемі, бөліктерінің саны, жекелеген бөліктерінің орналасуы, биіктігі) салыстыру (2-4)
	7.3.2.3 сюжетті суреттер сериясынан оқиғалар тізбегін анықтау
3-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	7.1.1.4 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету
	7.1.1.5 қарапайым ритмдерді ажырату, дыбыстайтын ойыншықтармен ойнау, буындарды айту, қол соғу арқылы жауап беру
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	7.1.2.8 ауызша нұсқау бойынша санау таяқшаларынан құрастыру
	7.1.2.9 симметрия осін сақтай отырып, кескінді аяқтау
	7.1.2.10 әр түрлі қаріппен бейнеленген әріптер қатарындағы берілген әріпті тану
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	7.1.3.7 қоғамдық орындарда: дүкенде, дәріханада, пошта бөлімшесінде, емханада бағдарлау
	7.1.3.8 кеңістіктік қатынастарды ауызша нұсқауларға сәйкес қайталау
	7.1.3.12 мұғаліммен бірге бір күннің суреттік жоспарын құру
1.4. Тактильді-қозғалыс қабылдауды дамыту	7.1.4.4 көрнекі үлгі бойынша заттардың өлшемі мен пішінін сипау арқылы ажырату
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	7.2.1.5 шектеулі кеңістікте белгіленген нүктелер бойымен контур бойынша сызып шығу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	7.2.2.5 адамның әртүрлі эмоционалдық күйлерін (таңдану, қорқыныш, қуаныш) түсіну
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	7.3.1.4 есте сақтау арқылы сурет салу
	7.3.1.5 сұрақтар бойынша көргендерін сипаттау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	7.3.2.4 сюжетті суреттің мағынасын түсіну, сұрақтарға жауап беру
	7.3.2.5 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
4-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	7.1.1.6 таныс әндерді үзінді немесе әуен бойынша тану
	7.1.1.7 әлеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	7.1.2.11 қатардың ретін қайталау (әріптер, сандар, пішіндер, түстер)
	7.1.2.12 бөлшектерден әріптер мен сандар құрастыру (таяқшамен, ермексазбен, ауада)

1.3 Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	7.1.3.9 сөйлеуде заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздерді қолдану
	7.1.3.13 сағаттың уақытын анықтау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	7.1.4.5 заттардың қасиеттерін ажырату (жұмсақ, қатты, тегіс, өрескел)
	7.1.4.6 қауіпсіздік мақсатында тактильді-моторлық сезімталдықты пайдалану
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	7.2.1.6 нүктелі сызықтар бойымен жолақтардың әртүрлі түрлерін сызу
	7.2.1.7 ұяшықтарға өрнек салу (ұяшықтарды қарау, әр ұяшыққа нүкте қою, ұяшықтарды санау)
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	7.2.2.6 әртүрлі эмоционалдық күйлерді (таңдану, қорқыныш, қуаныш) қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	7.3.1.6 суреттерді тану (болған немесе болмаған)
	7.3.1.7 таныс әуендерді тану
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	7.3.2.6 қалғандарына ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)
	7.3.2.7 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру

3) 8-сынып :

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 -тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	8.1.1.1 айналадағылардың сөйлеу тілін мұқият тыңдау, тыңдау қалпын ұстау, сөйлеушінің көзі мен аузына қарау
	8.1.1.2 дыбыстардың санын ажырату және қайталау
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	8.1.2.1 объектілерді мақсатты түрде тексеру (көзбен қарау)
	8.1.2.2 адам мен жануарлардың ерекшеліктерін, айырмашылықтарын және ұқсастықтарын табу
	8.1.2.3 геометриялық көлемді және жазық пішіндерді ажырату
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	8.1.3.1 кеңістіктегі орналасуына қарай объектілердің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	8.1.3.2 кескіндерді көшіру (кейінге қалдырылған)
	8.1.3.3 берілген бағытта қозғалу
	8.1.3.10 бір аптаға оқиғалар күнтізбесін мұғалімнің көмегімен жасау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	8.1.4.1 әртүрлі заттардың салмағын ажырату (мақта, шеге, жолақ)
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	8.2.1.1 суреттерді аяқтау
	8.2.1.2 сызық ішінде түзу, көлбеу, үзік сызықтардан тұратын жиектерді салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	8.2.2.1 ертегі кейіпкерлерінің, мультфильм кейіпкерлерінің және фильмдердің мимикасы мен қимылдарына еліктеу
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	8.3.1.1 ойыншықтар мен суреттердің берілген орналасуын қайталау
	8.3.1.2 таңбалар қатарын (әріптер, сандар) салу
	8.3.2.1 себеп-салдар байланысын анықтау (сурет, суреттер сериясы,

3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	мультфильм) 8.3.2.2 сандық параметрлерді ажырату
2-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	8.1.1.3 есту арқылы сөйлеу мен ән айтуды ажырату 8.1.1.4 әр түрлі сипаттағы дыбыстар мен шуларды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	8.1.2.4 аппликацияда және дизайнда объектілерді орналастыру кезінде түстерді алмастыру 8.1.2.5 түстерді әрекетке нұсқау ретінде пайдалану
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	8.1.3.4 қоғамдық көлікте бағдарлау: автобуста, троллейбуста, трамвайда, метрода 8.1.3.5 қоғамдық орындарда бағдарлау: театрда, циркте, әлеуметтік қызметтерде 8.1.3.11 сағат бойынша уақытты анықтау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	8.1.4. 2 үлгіні пайдаланып сипау арқылы таныс және бейтаныс заттарды табу
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	8.2.1.3 ырғақты өрнектерді салу, әртүрлі конфигурациядағы толқынды сызықтарды, көлбеу түзу және нүктелі сызықтарды салу 8.2.1.4 шектеулі кеңістікте бағытын өзгерте отырып сызықтар салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	8.2.2.2 позаларды және басқа адамның қимылдары қайталау («Айна» ойыны)
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	8.3.1.3 қимылдарды есте сақтау 8.3.1.4 есте сақтау бойынша үлгілерді салу
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	8.3.2.3 негізгі элементтерді, бөлшектерді тұтас объектіде, тақырыпта оқшаулау 8.3.2.4 сөйлеуде жалпылау сөздерді қолдану
3-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	8.1.1.5 шуларға эмоционалды түрде әрекет ету 8.1.1.6 сыбырлап сөйлеуді ажырату (сөздер мен сөз тіркестері)
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	8.1.2.6 берілген ортадағы геометриялық пішіндерге ұқсас заттарды табу 8.1.2.7 стильдендірілген бейнелердегі объектілерді тану: контур, сызық, нүкте
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	8.1.3.6 триминолардан фигураларды жасау 8.1.3.7 әдеттен тыс позициялардағы, басқа объектілермен және бақылаушымен өзгерген кеңістіктік қатынастардағы объектілерді тану 8.1.3. 12 жыл мезгілдері бойынша мерекелерді атау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	8.1.4.3 жанасуларды локализациялау

2.1. Ұсақ моториканы дамыту	8.2.1.5 объектінің толық бейнесін алу үшін объектінің жартысын толық сызу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	8.2.2.3 адамның әртүрлі эмоционалдық күйлерін (таңдану, қорқыныш, қуаныш) тану
	8.2.2.4 елестететін заттармен әртүрлі әрекеттерге еліктеу
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	8.3.1.5 өлеңді жатқа айту
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	8.3.2.5 сюжетті суреттер сериясынан оқиғалар тізбегін анықтау 8.3.2.6 сюжеттік картиналар сериясының мағынасын түсіну, басты кейіпкерлерді, негізгі оқиғаларды анықтау
4-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	8.1.1.7 таныс әндерді үзінді немесе әуен бойынша тану
	8.1.1.8 әлеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	8.1.2.8 қабаттастырылған кескіндердегі әріптерді, сандарды, заттарды тану
	8.1.2.9 үлгі бойынша сюжетті суреттер қатарын құрастыру
	8.1.2.10 қатардың ретін көшіру (әріптер, сандар, пішіндер, түстер)
	8.1.2.11 бөлшектерден әріптер мен сандар құрастыру (таяқша, ермексаз, ауада)
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	8.1.3. 8 берілген заттарды құмға, суға, ауаға салу
	8.1.3.9 сөйлеуде заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздер мен көсемшелерді қолдану
	8.1.3.13 уақыт кестесінің көмегімен жұмыс күндерін, демалыс және мереке күндерін анықтау
1.4. Тактильді-қозғалыс қабылдауды дамыту	8.1.4.4 үлгі бойынша әртүрлі беттік құрылымы бар материалдарды және заттарды (қырлы, тікенді, жұмсақ) жанасу арқылы тану
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	8.2.1.6 қарапайым лабиринттер арқылы үздіксіз сызықтар салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	8.2.2.5 эмоционалды күйлерді (таңдану, қорқыныш, қуаныш) қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	8.3.1.6 сұрақтар қойылғанда өткен күндегі немесе аптадағы оқиғалар туралы айту
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	8.3.2.7 визуалды есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
	8.3.2.8 қалғандарына ортақ сипаты жоқ бір тармақты алып тастау («Төртінші тақ»)
	8.3.2.9 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру

3) 9-сынып:

Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан	

1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	9.1.1.1 әртүрлі коммуникациялық жағдайларда жаңа ақпаратты естіп қабылдау
	9.1.1.2 дыбыс құрамы жағынан ұқсас сөздер мен буындарды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	9.1.2.1 нысандарды бірнеше өлшем параметрлері бойынша дәрежелее: ұзындық, ені (серия)
	9.1.2.2 еріннен оқу (дыбыстар, буындар, сөздер мен сөз тіркестері)
	9.1.2.3 қабаттастырылған және шулы кескіндерді ажырату
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	9.1.3.1 бөлменің макетін жасау
	9.1.3.2 пазлдардан сюжетті суреттер жасау
	9.1.3.3 сызба бойынша жобалау
	9.1.3.11 мұғалімнің, ата-ананың көмегімен пайдаланылған және түсірілген фотосуреттерімен оқиғалар (жеке, сыныптық) күнделігін жүргізу
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	9.1.4.1 материалдарды сипаттамалары бойынша ажырату (температура, құрылым, ылғалдылық, тұтқырлық)
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	9.2.1.1 конфигурациясы бойынша басылған әріптердің элементтеріне ұқсас фигураларды салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	9.2.2.1 қиялдағы заттармен әрекет ету
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	9.3.1.1 берілген сөздер қатарын қайталау (10 ішінде)
	9.3.1.2 тыңдалған сөйлеу материалын (сөз тіркестері, қысқа мәтін, жұптар) жаңғырту және қайталау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	9.3.2.1 объектілерді ерекше қасиеттері бойынша жіктеу
	9.3.2.2 объектілер мен сызықтардың жазықтықта орналасу үлгісін орнату
2-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	9.1.1.3 сөздегі дыбыс қатарын анықтау
	9.1.1.4 берілген дыбысқа сөздерді таңдау
	9.1.1.5 музыкалық жанрларында ажырату (вальс, полька, марш)
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	9.1.2.4 күрделі пішіндерді көшіру
	9.1.2.5 үлгі бойынша күрделі өрнектерді салу
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	9.1.3.4 екі қолмен бір уақытта сурет салу
	9.1.3.5 үлгі бойынша конструкциялар жасау
	9.1.3.6 нысанның алыс немесе жақын екенін анықтау
	9.1.3.12 өз өміріңіздегі оқиғаларды басынан аяғына дейін сипаттау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	9.1.4.2 объектілердің ерекше қасиеттерін сөзбен айту
	9.1.4.3 қолында немесе артында «жазылған» әріптер мен сандарды атау, қайталау
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	9.2.1.2 үлгі бойынша нүктелер бойынша сызықтар сызу

2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	9.2.2.2 бет пен дененің әртүрлі бөліктерінің (көз, ауыз, саусақ) позалары мен қимылдарын үлгі бойынша қайталау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	9.3.1.3 объектілерді сипаттау арқылы тану
	9.3.1.4 өткен күндегі, аптадағы оқиғалар туралы әңгімелеу
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	9.3.2.3 негізгі мүмкіндік ретінде көлемі бойынша қатарларды орындау
	9.3.2.4 орындалған тапсырманы бағалау: дұрыс, тез, жақсы
3-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	9.1.1.6 таныс фильм/мультфильм кейіпкерлерінің, әншілердің дауысын тану
	9.1.1.7 музыкалық аспаптардың дыбыстарын ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	9.1.2.6 адамдар, жануарлар, қоршаған шындық объектілері арасындағы айырмашылықтар мен ұқсастықтарды табу
	9.1.2.7 сюжетті суреттер сериясын құру
1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	9.1.3.7 суреттерден кейіпкердің қай қолмен және қай жағында тұрғанын анықтау
	9.1.3.8 заттардың кеңістіктік қатынастарын білдіретін сөздер мен көсемшелерді сөйлеуде қолдану
	9.1.3.9 қоғамдық орындарда: дүкенде, дәріханада, пошта бөлімшесінде, емханада, әлеуметтік қызметтерде бағдарлау
	9.1.3.13 уақыт кестесінен күндерді табу: жақындарының, достарының туған күндері
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	9.1.4.4 материалдар мен заттардың бетінің құрылымын атау (тікенді, жұмсақ, суық, жылы)
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	9.2.1.3 шектелген кеңістікте түзу көлденең сызықтар салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	9.2.2.3 вербалды емес қарым-қатынас әдістерін қолдану (ым-ишара, мимика, пантомима)
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	9.3.1.5 есте сақтау қабілетін дамыту мақсатында ашық топтық ойындарға қатысу
	9.3.1.6 ереже бойынша үстел ойындарын ойнау, зейінін дамыту
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	9.3.2. 5 тапсырманың орындалуын жеке бақылау
	9.3.2. 6 түстер мен олардың реңктерін ажырату
	9.3.2.7 сипаттамаларға негізделген бірқатар нысандарда үлгіні орнату: түсі, пішіні, өлшемі
4-тоқсан	
1.1. Есту арқылы қабылдауды дамыту	9.1.1.8 сыбырлап сөйлеуді ажырату (сөздер мен сөз тіркестері), сыбырлап жауап беру
	9.1.1.9 әлеуметтік маңызы бар үй шаруашылығы, қалалық шуларды ажырату
1.2. Көрнекі қабылдауды дамыту	9.1.2.8 таныс шығарма немесе мультфильм бойынша сюжетті суреттер топтамасын құрастыру
	9.1.2.9 2 сюжетті суреттегі айырмашылықтарды табу

1.3. Кеңістік-уақыт бағдарын дамыту	9.1.3.9 қоғамдық орындарда: дүкенде, дәріханада, пошта бөлімшесінде, емханада, әлеуметтік қызметтерде бағдарлау
	9.1.3.10 ауызша нұсқаулар бойынша заттардың кеңістіктік қатынастарын қайталау
	9.1.3.14 сағат бойынша уақытты анықтау
1.4. Тактильді-моторлы қабылдауды дамыту	9.1.4.5 сипау арқылы өрескел әріптер мен сандарды тану
2.1. Ұсақ моториканы дамыту	9.2.1.4 ерікті бағытта әртүрлі сызықтар салу
2.2. Мимика және пантомимиканы дамыту	9.2.2.4 адамның эмоционалдық күйлеріне еліктеу (таңдану, қорқыныш, қуаныш)
	9.2.2.5 эмоциялардың сыртқы көрінісін бақылау
3.1. Есте сақтау қабілетін дамыту	9.3.1.6 ереже бойынша үстел ойындарын ойнау, зейінін дамыту
	9.3.1.7 би және гимнастикалық қимылдарды есте сақтау
3.2. Сөйлеу мен ойлауды дамыту	9.3.2.8 сюжеттік суреттерде қателерді табу (болады, болмайды)
	9.3.2.9 көрнекі есептерді шешу (Сеген тақталары, Коос текшелері, Монтессори материалдары)
	9.3.2.10 орындалған тапсырманы үлгімен салыстыру